

§ 20

SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisesta

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet raportoida kokeilun tuloksista kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakuntaan vuoden 2020 syyskuuhun mennessä. (Ville Jalovaara)

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tehokkuuden ja vaikuttavuuden takaamiseksi selvitetään mahdollisuudet yhteistyöhön kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi myös alueen muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa. (Ville Jalovaara)

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen valtuusto edellyttää että selvitetään mahdollisuudet tehdä kaupungin strategian keskeisestä tavoitteesta alueiden eriarvoistumisen ja hyvinvointierojen vähentämiseksi valtuustokauden lopussa syvälinen arviointi, missä arvioidaan eri hallintokunnittain tavoitteen toteutuminen ja siihen tarvittavien rahojen riittävyys. Arviointi antaa pohjaa seuraavalle valtuustokaudelle laadittavaan strategiaan. (Maija Anttila)

Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kolme toivomuspontta.

Valtuutettu Ville Jalovaara ehdotti valtuutettu Jenni Pajusen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavat kaksi toivomuspontta:

1 Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet raportoida kokeilun tuloksista kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakuntaan vuoden 2020 syyskuuhun mennessä.

2 Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että

tehokkuuden ja vaikuttavuuden takaamiseksi selvitetään mahdollisuudet yhteistyöhön kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi myös alueen muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.

Valtuutettu Maija Anttila ehdotti valtuutettu Sinikka Vepsän kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen valtuusto edellyttää että selvitetään mahdollisuudet tehdä kaupungin strategian keskeisestä tavoitteesta alueiden eriarvoistumisen ja hyvinvointierojen vähentämiseksi valtuustokauden lopussa syvälinen arviointi, missä arvioidaan eri hallintokunnittain tavoitteen toteutuminen ja siihen tarvittavien rahojen riittävyys. Arviointi antaa pohjaa seuraavalle valtuustokaudelle laadittavaan strategiaan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottama ensimmäinen toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet raportoida kokeilun tuloksista kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakuntaan vuoden 2020 syyskuuhun mennessä. EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 66

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mari Ranta-

nen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Otto Meri

Tyhjä: 7
Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen

Poissa: 11
Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Sampo Terho, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottaman ensimmäisen toivomusponnen.

2 äänestys

Valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottama toinen toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tehokkuuden ja vaikuttavuuden takaamiseksi selvitetään mahdollisuudet yhteistyöhön kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi myös alueen muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 71

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Jani Valpio, Reetta Vanhanen,

29.01.2020

Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki,
Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Pia Kopra, Mari Rantanen

Poissa: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Mia Nygård, Maria
Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille
Rydman, Mirita Saxberg, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottaman
toisen toivomusponnen.

3 äänestys

Valtuutettu Maija Anttilan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen val-
tuusto edellyttää että selvitetään mahdollisuudet tehdä kaupungin stra-
tegian keskeisestä tavoitteesta alueiden eriarvoistumisen ja hyvinvoin-
tierojen vähentämiseksi valtuustokauden lopussa syvälinen arviointi,
missä arvioidaan eri hallintokunnittain tavoitteen toteutuminen ja siihen
tarvittavien rahojen riittävyys. Arviointi antaa pohjaa seuraavalle val-
tuustokaudelle laadittavaan strategiaan.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 61

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Ara-
järvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet,
Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Tuula Haatainen,
Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdi-
rahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte
Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan
Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen,
Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami
Muttillainen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna
Nuorteva, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Par-
pala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Pu-
hakka, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Tomi Sevander, Leo Stra-
nius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Jani Valpio, Reetta Vanhanen,
Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen,
Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 13

Fatim Diarra, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Hannu Oskala, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Poissa: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Maija Anttilan ehdottaman toimusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

SDP:n valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että

- Helsinki laajentaa myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kattamaan laajasti kaupungin eri palvelut sekä alueiden kehittämisen
- kaupungin talousarviota laadittaessa sekä palveluja että investointeja suunniteltaessa otetaan huomioon alueen koulutustaso, tulotaso, työllisyysaste ja vieraskielisten määrä
- kirjasto- ja nuorisopalvelut toimitsevat myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen pilottina ja että kokeilu aloitettaisiin jo vuonna 2020

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että myönteisen erityiskohtelun rahoitus on käytössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sekä sosiaali- ja terveystoimialalla. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla aloitetaan vuonna 2020 kirjasto- ja nuorisopalvelukokonaisuuksissa palvelujen vahvistaminen myönteisen erityiskohtelun koh-

dealueilla. Kaupunginkansliassa aluerakentaminen ja asuminen - yksiköt koordinoivat kaupunkiuudistusta ja kaupunkiympäristön toimiala osallistuu sellaisten kaupunkiuudistusalueiden kehittämistoimien suunnitteluun ja toteutukseen, joiden tavoitteena on saada aikaan positiivista kehitystä esimerkiksi täydennysrakentamisen ja kaupunkiympäristön uudistamisen avulla ja vaikuttaa alueiden väliseen eriytymiseen.

Helsingin kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on alueiden välisen eriytymisen vähentäminen ja kaupunginosien välisten hyvinvointierojen kaventuminen. Kaupunkistrategian mukaan hyvinvointieroja ja eriytymiskehitystä sekä niihin kohdistuvia toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan kaupunkitasoisena kokonaisuutena. Eriarvoisuuden vähentäminen on yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteistä. Kaupunkiyhteisessä strategiahankkeessa, Mukana-ohjelmassa etsitään ratkaisuja nuorten syrjäytymishaasteeseen. Kaupungilla on käynnissä monia toimia alueiden välisen eriytymisen vähentämiseksi sekä väestöryhmien ja alueiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseksi. Myönteisen erityiskohtelun rahoitus on yksi monista keinoista saavuttaa strategian tavoitteita eriytymiskehityksen osalta.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus on otettu ensimmäisenä käyttöön kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. VATT on tutkinut myönteisen erityiskohtelun rahoituksen tuloksellisuutta perusopetuksessa ja tutkimustulosten perusteella rahoitus lisää ennen kaikkea maahanmuuttajataustaisten ja poikien todennäköisyyttä hakeutua toisen asteen koulutukseen. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamista tukevat sekä saadut tutkimustulokset että kaupunkistrategian tavoitteet. Myönteisen erityiskohtelun rahoitus mahdollistaa alueiden välisten erojen huomioimisen palveluissa.

Myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jakokriteerit on toimialoilla laadittu yhteistyössä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön kanssa ja ne pohjautuvat tekijöihin, jotka ennakoivat alueen muita alueita suurempaa resurssitarvetta eri palveluissa. Tekijät liittyvät esimerkiksi tulotasoon, koulutustasoon, työttömyyteen sekä vieraskielisyyteen.

Kaupungin talousarviossa määrärahakohdennukset tehdään talousarviokohdittain ja toimialalautakunnat päättävät toimialojen tulosbudjeteissa määrärahojen kohdentamisesta eri palveluihin. Kaupungin toimialojen talousarviokohdissa ei kohdisteta rahoitusta alueittain, joten alueiden erityispiirteiden huomioiminen tulee tehdä tulosbudjeteissa. Investointiohjelman laadinnassa otetaan huomioon kaupunkiuudistusalueet, joille kaupunki kohdentaa sekä lisärakentamista että muita investointeja. Osallistuvassa budjetoinnissa asukkaat voivat ehdottaa hankkeita ja äänestää rahoitusta alueiden hankkeille. Mukana-ohjelmassa

29.01.2020

toimialat kohdistavat yhteistyössä toimia ja sen myötä rahoitusta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Talousarvion noudattamisohjeissa 2020 keskushallintoa, toimialoja ja liikelaitoksia on kehoitettu edistämään ja mahdollistamaan toimintaansa kehittämällä kaupunkiyhteisten strategiahankkeiden tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttaminen.

Toimialoilla on tulosbudjeteissaan mahdollisuus laajentaa myönteisen erityiskohtelun rahoitusta ja täten toteuttaa strategiassa asetettuja tavoitteita. Rahoituksen jakokriteerejä ja indikaattoreita on järkevää tarkastella kaupunkitason sijaan palveluittain, koska kunkin palvelun kannalta olennaiset mittarit voivat vaihdella. Laajennettaessa myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohteita, soveltuvat jakokriteerit ja indikaattorit määritellään toimialan ja kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön yhteistyönä. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksen vaikuttavuutta tulee seurata.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.01.2020 § 22

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

20.01.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

29.01.2020

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että asia käsitellään kaupunginvaltuuston 29.1.2020 kokouksessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.12.2019 § 620

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta pitää aloitetta myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisesta hyvänä. Myönteisellä erityiskohtelulla tarkoitetaan rahoituksen lisäämistä sellaisille alueille tai ryhmille, jotka ovat vaarassa jäädä huonompaan asemaan. Kaupungin strategiaan on kirjattu tavoitteeksi, että Helsingin alueiden välinen eriytyminen vähenee ja kaupunginosien väliset hyvinvointierot kaventuvat. Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä kokonaisvaltaista kaupunkikehittämistä, johon tulee osoittaa riittävästi resursseja kultakin toimialalta. Kohdentamalla myönteisen erityiskohtelun rahoitusta jo tunnistettuihin kaupunki uudistuskohteisiin voitaisiin saada laajaa vaikuttavuutta näiden alueiden kehittämisessä, sekä luotua uskottavuutta jo aloitettujen projektien eteenpäin viemiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut vuonna 2018 yhdessä kaupunginkanslian kanssa Helsingissä kaupunki uudistusalueita, joiden kehittämiseen tulee erityisesti panostaa tulevana vuosina. Alueet ovat Mellunkylä, Malmi sekä Kannelmäki-Malminkartano. Lisäksi Meri-Rastila ja Jakomäki vaativat edelleen huomiota. Kaupunki uudistusalueet ovat Yleiskaavan (2016) toteuttamishjelman täydennysrakentamisen painopistealueita.

Kaupunki uudistusalueilla on tavoitteena aikaansaada vastaavaa positiivista kehityskierrettä kuin Myllypurossa on onnistuttu luomaan. Tämä vaatii määrätietoista ja pitkäjänteistä kehitystyötä. On arvioitu, että uudistusprosessi saattaa kestää 15–20 vuotta, ja vaatia arviolta noin 30 % lisäystä rakennuskannassa. Kaupunki uudistusalueet ja yleiskaavan toteuttamishjelman alueet antavat hyvän alustan sille, miten tulevaisuuden investointeja ja erityiskohtelun rahoitusta tulisi kohdistaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

29.01.2020

Asia/10

Aloitteessa oli ehdotettu rahoituksen laajentamisen pilotiksi kirjasto- ja nuorisopalveluja. Kaupunkiuudistusalueille on perusteltua kohdentaa toimenpiteitä jo ennen kuin rakennettu ympäristö lähtee hitaasti muuttamaan alueen kehittämisen myötä. Ennakoivan rahoituksen kohdistaminen julkisten tilojen parantamiseen olisi erittäin tärkeää. Tällä välitetään viestiä uudesta tulevaisuudesta nopeammalla aikataululla vastapainona sille, että pitkän tähtäimen kaavoitus ja toteuttaminen kestävät pidempään.

Osallistuvan budjetoinnin yhteydessä asukkaat ovat saaneet äänestää toiveitaan yhtä kanavaa pitkin. Osallistuvaa budjetointia on jatkossa tarve kehittää suuntaan, jossa voitaisiin varmistaa investointien kohdistuminen myös alueille, jotka ovat vaarassa jäädä huonompaan asemaan. Nyt hankkeet kohdistuivat korostuneesti esimerkiksi läntisen suurpiirin eteläosiin, eikä pohjoiseen ei tullut mitään.

Asukasvuorovaikutusta toteutetaan osana jokaista kaavaprosessia. Eri-tyisen tärkeää olisi täydennysrakentamisalueiden kaavoituksen vuorovaikutuksessa tunnistettujen parannusehdotusten toteuttaminen etupainotteisesti tai vähintäänkin samanaikaisesti rakentamisen kanssa. Tämä helpottaisi kaavojen valmistelua ja hyväksyttävyyttä. Tyypillisiä kaavoitusprosesseissa esille tulevia parannustarpeita ovat esimerkiksi julkiset palvelut, virkistysreitit, puistot ja virkistysalueet sekä julkisen kaupunkitilan laatu. Etenkin nuorten osalta olisi tärkeää, että saatavilla olisi matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia sekä viihtyisiä ja turvallisia kohtaamispaikkoja julkisessa tilassa ilman sitoutumista säännölliseen seuratoimintaan. Kirjasto- ja nuorisopalvelujen kehittämistoimet ovat erittäin tärkeitä, mutta lisäksi tarvitaan lukuisia muita kehittämistoimia liittyen alueiden julkisen tilan laatuun, toiminnallisuuteen, viihtyisyyteen sekä koettuun turvallisuuteen.

26.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Linda Wiksten, arkkitehti, puhelin: 310 37029
linda.wiksten(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.12.2019 § 377

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus on käytössä kaikissa kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa vapaata sivistystyötä lukuun ottamatta. Rahoitus otettiin ensimmäisenä käyttöön kaupungin peruskouluissa vuonna 1999 ja viimeisenä ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2018. Perusopetuksen rahoituksen jakoperusteita on kehitetty ja viimeksi tarkistettu vuonna 2009.

Perusopetuksessa rahoituksen jakokriteereinä on ollut vuodesta 2009 lähtien aikuisten koulutustaso oppilaaksiottoalueella, keskimääräinen vuositulo asukasta kohden oppilaaksiottoalueella, vieraskielisten oppilaiden osuus koulun kokonaisoppilasmäärästä sekä koulun oppilastase. Oppilastase mittaa koulun vetovoimaisuutta: muilta oppilaaksiottoalueilta kouluun tulevien prosenttiosuus – koulun oppilaaksiottoalueelta muihin kouluihin hakeutuneiden prosenttiosuus.

Varhaiskasvatuksessa pääosa määrärahoista on jaettu perusopetuksen kriteereillä. Lisäksi määrärahoja aiemmin on jaettu alueille, joissa opettajien kattavuus henkilöstöstä on alle kaupungin keskiarvon.

Lukiokoulutuksessa kriteerinä on lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja päättötodistuksen keskiarvo. Ammatillisessa koulutuksessa määrärahalla on palkattu erityisopettajia aikuiskoulutukseen, työelämäpedagogeja ja S2-opettajia.

Kuten aloitteessa on todettu, VATT on tutkinut myönteisen erityiskohtelun rahoituksen tuloksellisuutta. Tutkimus koski perusopetuksen rahoitusta. Tulosten mukaan rahoitus lisää ennen kaikkea maahanmuuttajataustaisten oppilaiden sekä suomenkielisten poikien todennäköisyyttä hakeutua toisen asteen koulutukseen: vuonna 2008 joka kolmas maahanmuuttajataustainen oppilas ei jatkanut Helsingissä toisen asteen koulutukseen, mutta uuden rahoitusmallin käyttöönoton jälkeen osuus on laskenut viidenneksellä.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan neuvoloiden, päiväkotien ja koulujen sekä vapaa-ajan mahdollisuuksien korkea laatu kaikkialla kaupungissa on edellytys tasavertaiselle hyvälle elämälle. Helsinki käyttää tarvittaessa myönteistä erityiskohtelua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa esitettyä myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen pilotointia. Tätä tuke-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

vat sekä edellä todetut tutkimustulokset perusopetuksen rahoituksen tuloksellisuudesta että kaupunkistrategia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 03.12.2019 § 293

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon SDP:n ryhmäaloitteeseen koskien myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamista Helsingissä:

"Sosiaali- ja terveystoimiala on kohdentanut myönteiseen erityiskohteluun rahoitusta jo aiempina vuosina. Rahoitusta on kohdennettu muun muassa vuonna 2018 0,625 milj. euroa, vuonna 2019 0,5 milj. euroa ja vuodelle 2020 on varauduttu kohdentamaan 0,5 milj. euroa. Kohdenukset on tehty perhe- ja sosiaalipalvelujen varhaisen tuen palveluihin. Rahoituksella on vahvistettu edellä mainittuina vuosina henkilöstöresursseja neuvola- ja perhetyössä (+7 vakanssia), kouluterveydenhuollossa (+7 vakanssia), perheiden erityispalveluissa (+4 vakanssia) ja opiskeluterveydenhuollossa (+4 vakanssia), sekä mahdollistettu pape-rittomien ja turvapaikanhakijoiden neuvolaan resurssi (+1 vakanssi).

Perhe- ja sosiaalipalvelujen myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdennuksessa on hyödynnetty vuosina 2018–2019 käynnissä olleen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien sosiaali- ja terveyspalvelujen tarveperusteisen rahoituksen tutkimusryhmän tuloksia (Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö). Tässä sosiaali- ja terveyspalveluihin räätälöidyssä tutkimuksessa suurempaa resurssientarvetta indikoi alueilla muun muassa pienituloisten perheiden lasten osuus, alhaisen koulutustas- tan omaavien osuus, työttömyysaste, yksinhuoltajakotitalouksien osuus ja maahanmuuttajataustaisten osuus. Kouluterveydenhuollossa on hyödynnetty kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytössä olleita in- dikaattoreita myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdennukseen.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus toteutetaan talousarvion puitteissa varmistaen ensin lakisääteisten palvelujen resurssit. Sosiaalihuollossa mitoitusten pohjalla on väestöpohjan sijasta asiakasmäärä, jolloin myönteinen erityiskohtelu tulee alueellisesti huomioiduksi. Myönteisen

erityiskohtelun käyttämisestä tulisi tehdä pitkäntähtäimen suunnitelma kaupunkitasolla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kohdennetulla varhaisella tuella on tärkeä merkitys lasten, nuorten ja perheiden syrjäytymisen ehkäisyssä. Myönteisen erityiskohtelun rahoitus mahdollistaa haavoittuvan väestöryhmän tarpeiden huomioinnin paremmin varhaisen tuen palveluissa ja terveys- ja hyvinvointierojen taasaamiseksi järjestettävän korkeamman suhteellisen mitoituksen henkilöresursoinnissa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 050 3809793
anna.helme(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.11.2019 § 185

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittavat vuonna 2020 lisämäärärahojen avulla kokeiluja omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla. Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa kohdennetaan kirjastolle myönteisen erityiskohtelun kokeilun toteuttamiseen 250 000 euroa. Lisämäärärahaalla varmistetaan kokeilualueilla etenkin lasten kirjastopalvelujen resurssit. Maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannetaan digiopastuksen edellytyksiä.

Nuorisopalveluille talousarvioehdotuksessa osoitetaan lisärahoitusta niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Lisäksi nuorisopalvelut soveltaa omassa palvelusuunnittelussaan ja toimintojen resursoinnissaan myönteisen erityiskohtelun mallia, joka on tuotettu yhdessä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus- ja -tilastot -yksikön kanssa. Mallissa kaupungin alueet luokitellaan neljän muuttujan avulla järjestykseen sosiaalisen kuormittuneisuuden mukaan. Muuttajat ovat ulkomaalaistaustaisuus, pienituloisuus, yksinhuoltajuus ja vanhempien pääasiallinen toiminta. Lisäksi kulttuurisen nuorisotyön

toimintojen alueellistaminen vakiinnutetaan vuonna 2020 myönteisen erityiskohtelun mallin mukaan.

Kirjastopalvelut ja nuorisopalvelut suuntaavat tehostetusti voimavarojaan vuoden 2020 aikana Mukana-ohjelman kohdealueille, jotka ovat Kontula – Mellunmäki, Malmi, Kannelmäki – Malminkartano ja Meri-Rastila.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkkosuunnittelulla tuetaan kaupunkiyhteistä eriarvoisuutta vähentävää työtä. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla on potentiaalia tuoda erilaisia ihmisiä yhteen ja ylläpitää sosiaalista koheesiota. Muun muassa kirjasto, nuorisotyö, liikuntaseurat ja kulttuuritapahtumat ovat alustoja taustoiltaan moninaisten ihmisten kohtaamiselle ja yhteiselle tekemiselle. Kaupungin tehtävä on huolehtia siitä, että myös heikommassa asemassa olevat pääsevät osallistumaan. (Kaarle Kurki: Tiloja toiminnalle, toimintaa tiloihin. Linjaus kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon kehittämiseksi. Julkaisematon raporttiluonnos 2019.)

Tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien luomisessa keskeistä on, että kaupungin tiloja on helppoa ja turvallista käyttää muun muassa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaan. Suunnittelussa ja sitä ohjauksessa tarvittavassa harkinnassa tunnustetaan eriarvoisuuteen liittyviä ilmiöitä, kuten alueiden välisiä sosioekonomisia ja väestörakenteellisia eroja sekä erilaisia osallistumisen esteitä. Resursseja suunnataan niille alueille ja sellaisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan tehokkaasti ja vaikuttavasti vähentää kaupunkilaisten välistä eriarvoisuutta (ed.).

Helsingin kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 eriarvoisuuden vähentäminen ja eriytymisen hillitseminen asetetaan kestäväen kasvun turvaamisen elinehdoksi. Kaupunkistrategiassa todetaan, että ”hyvinvointieroja ja eriytymiskehitystä sekä niihin kohdistuvia toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan kaupunkitasoisena kokonaisuutena.”

Eriarvoisuuden vähentäminen on myös yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteistä. Vastaavasti kaupunkistrategiakaudella 2017–2021 toteutettavassa Mukana-ohjelmassa kaupungin toimialat kumppaneineen etsivät ratkaisuja nuorten syrjäytymishaasteeseen. Hankkeessa vahvistetaan nykyisiä palveluja ja kehitetään uusia innovaatioita, joilla tavoitellaan syrjäytymisen juurisyihin pureutuvaa vaikuttavuutta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
---	---	---	------------------------------	--

29.01.2020

Asia/10

Jouni Juntumaa, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28388
jouni.juntumaa(a)hel.fi
Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566